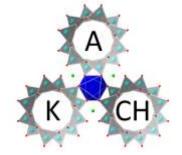
Astav chemických vied

Katedra

anorganickej chémie analytickej chémie biochémie fyzikálnej chémie organickej chémie

Katedra zabezpečuje predmety:

1. Bakalársky stupeň povinné

- -Všeobecná chémia
- -Anorganická chémia
- -Praktikum z anorganickej chémie povinne voliteľné
- -Bioanorganická chémia
- -Základy chemických výrob
- -Pokročilé praktikum z anorg. chémie *výberové*
- Proseminár z chémie

2. Magisterský stupeň povinné

- -Koordinačná chémia
- -Vybrané kapitoly z anorganickej chémie

povinne voliteľné

- -Štruktúrna analýza
- -Adsorpcia a porozita tuhých látok
- -Mechanizmy anorganických reakcií ...

výberové

-Chemická exkurzia, Odborná prax ...

3. Doktorandské štúdium

Chemická exkurzia...

VSH Turňa n. Bodvou

Sklárne Poltár

U.S.Steel Košice

Kovohuty Krompachy

Chémia sa robí v laboratóriu...

KACH ponúka...

Prácu v študentských laboratóriách...

Laboratórna technika
Praktikum z anorganickej chémie
Pokročilé praktikum z anorganickej chémie
Pokročilé praktikum z anorganickej a bioanorganickej chémie

Prácu vo výskumných laboratóriách...

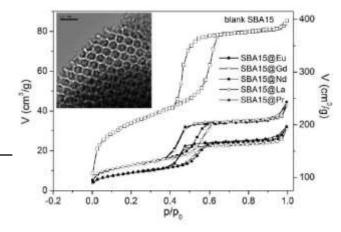

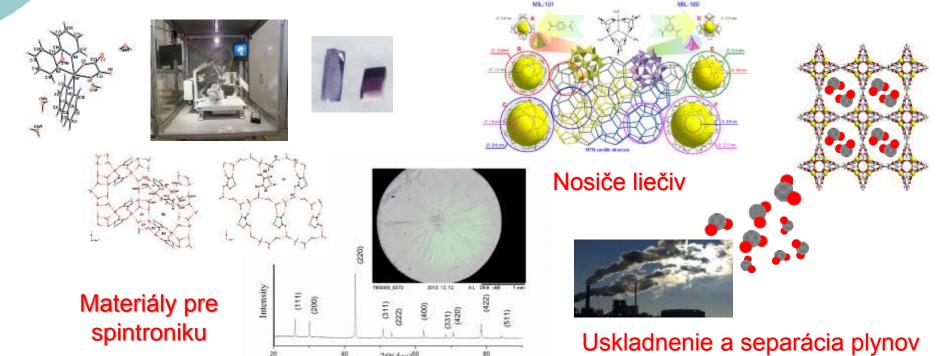

Práca vo výskumných laboratóriách...

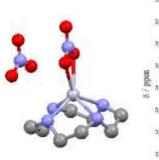
v oblasti materiálovej chémie ...

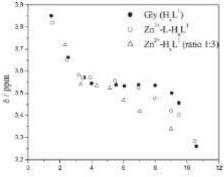
- Molekulárne magnety na báze komplexov medi, niklu, kobaltu a železa
- Pórovité materiály na báze siliky
- Magnetické materiály na báze Heuslerových zliatin so širokým využitím
- Príprava nových zlúčenín typu MOF

26(deg)60

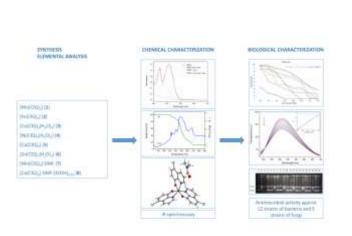
Práca vo výskumných laboratóriách...

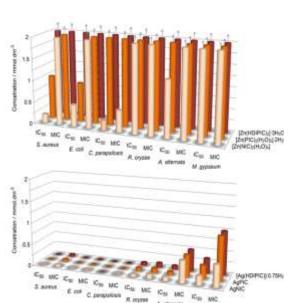

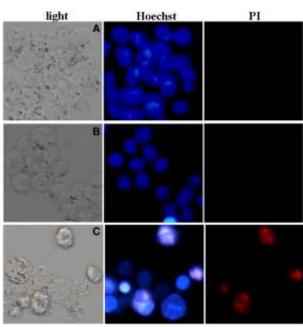

... v oblasti bioanorganickej chémie ...

- Antimikrobiálne prípravky na báze komplexov striebra a zinku
- Príprava analógov protirakovinových liečiv na báze komplexov Pt, Pd a Au
- Chelatačné činidlá pre toxické ióny kovov (Hg, Cd, Pb)
- Modelové receptory na báze komplexov makrocyklických polyamínov

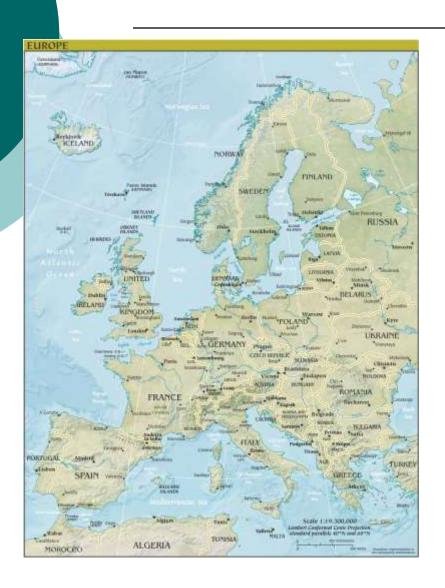
cytostatiká antibiotiká

mimetiká

Domáca spolupráca

Zahraničná spolupráca

Česká republika:

Přírodovědecká fakulta UK Praha Fyzikální ústav akademie věd ČR Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR Ústav makromolekulární chemie AV ČR Přírodovědecká fakulta UP Olomouc

Francúzsko:

Universite de Poitiers Universite de Versailles

Nemecko:

Philipps-Universität Marburg DESY Hamburg

Španielsko:

Univerzidad de Zaragoza

Taliansko:

University of Parma

Egypt:

Faculty of Science Cairo University

Uplatnenie ...

v pr~~axi:~~

USS Steel Košice... Kovohuty Krompachy... Imuna, Šarišské Michaľany Chemko Strážske Chemické, biomedicínske, ekologické a toxikologické laboratória

vo výskume:

univerzitné a výskumné pracoviská na Slovensku a v zahraničí

vo vzdelávaní:

učiteľ na vysokých a stredných školách

anorg.science.upjs.sk

Katedra analytickej chémie

Katedra zabezpečuje predmety:

1. Bakalársky stupeň

Analytická chémia 1

Analytická chémia 2

Praktikum z analytickej chémie

Priemyselná ekológia

Základy bioanalytickej chémie

Separačne metódy

Praktikum zo separačných

metód

Inštrumentálne metódy

analytickej chémie

Základy metodiky experimentu

Chémia hydrosféry

2. Magisterský stupeň

Atómová spektrochémia

Kvapalinová chromatografia

Bioanalytická chémia

Identifikácia analytov hmotnostnou spektrometriou

Molekulová spektrometria

Plynová chromatografia

Priemyselná ekológia

Odber, príprava a spracovanie vzoriek

Chemometria

Analýza organických látok

Analytické senzory

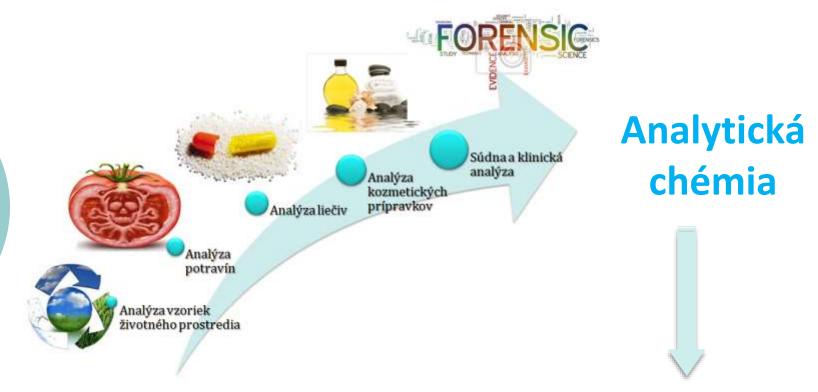
Manažment kvality a správna laboratórna prax

Analýzy psychotropných a omamných látok

Analytická chémia životného prostredia

Elektroanalytické metódy

3. Doktorandské štúdium

Patrí k najdynamickejším vedám, ktoré máju obrovské uplatnenie v praxi. S výsledkami analytickej chémie sa takmer všetci stretávame v každodennom živote, ako napr.:

- výsledky krvných testov u lekára,
- kontrola kvality potravín,
- kontrola znečistenia životného prostredia,
- kontrola sťažností zákazníkov na nekvalitné výrobky, služby a pod.
- forenzná (súdna) analýza

Vedecký výskum katedry

Vedecký výskum katedry analytickej chémie možno podľa zamerania rozdeliť do dvoch skupín:

1. Spektrálne analytické metódy

Výskum je zameraný na vývoj nových postupov vhodných pre automatizáciu a miniaturizáciu analytických meraní s následnou optickou detekciou tak, aby vyhovovali súčasným požiadavkám zelenej analytickej chémie:

- onízka spotreba organických rozpúšťadiel,
- onízka produkcia chemického odpadu,
- omalá expozícia pracovníkov vplyvu chemických látok.

Napr.:

- ovývoj nových optických prietokových (fluorescenčných a UV-VIS) FIA a SIA systémov,
- ovývoj postupov vhodných na prekoncentrovanie a mikroextrakciu anorganických (Mo, W, Pt, Au atd.) a organických (nitrofenoly, tenzidy atd.) analytov,
- ominiaturizácia meraní, in situ merania.

Vedecký výskum katedry

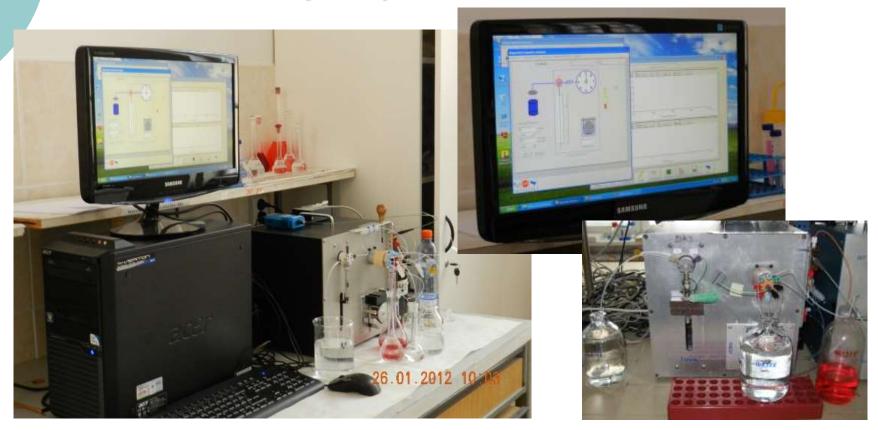
2. Separačné metódy

Výskum je zameraný na vývoj nových separačných metód a postupov s využitím techník kvapalinovej a plynovej chromatografie pre:

- opre enantioselektívne separácie biologicky aktívnych analytov,
- opre skríning a rýchlu toxikologickú analýzu vybraných rizikových skupín liečiv,
- opre analýzu niektorých organických kontaminantov životného prostredia v rôznych matriciach,
- oaplikácia nových separačných postupov v analýze prebiotík a iných biologicky aktívnych látok zo skupiny steroidov v biologických a environmentálnych matriciach
- oštúdium nových efektívnejších postupov v predúprave komplexných matríc.

Vybavenie laboratórií katedry

Katedra disponuje pre tieto účely prietokovým sekvenčným analyzátorom ako jediné pracovisko na Slovensku.

Ďalšie laboratórne vybavenie katedry

- Kvapalinový chromatograf
- Plynový chromatograf
- Atómový absorpčný spektrometer
- UV-Vis spektrofotometer
- A ďalšie príslušenstva

Spolupráca so zahraničnými pracoviskami

Česká republika

- Masarykova univerzita (Brno)
- Univerzita T. Bati (Zlín)
- Univerzita Karlova (Hradec Králové)
- VŠCHT (Praha)

Poľsko

- Koperníkova univerzita (Toruň)
- Jagelonská univerzita (Krakov)

Maďarsko

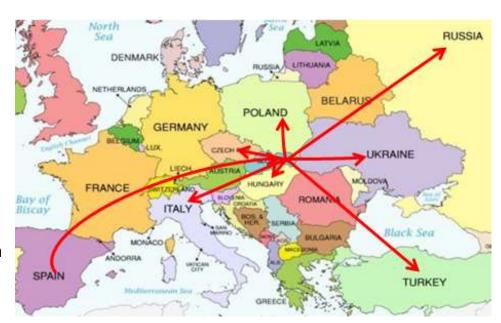
- Technologická a ekonomická univerzita (Budapesť)
- Debrecínska univerzita (Debrecín)
- College v Nyíregyháza (Nyíregyháza)

Ukrajina

- Dnepropetrovská univerzita (Dnepropetrovsk)
- Kyjevská univerzita (Kyjev)
- Volynská univerzita (Luck)

Rusko

Štátna univerzita v St. Peterburgu

Taliansko

University "G. d'Annunzio" Chieti-Pescara

Španielsko

Univerzita v Murcia

Uplatnenie absolventov

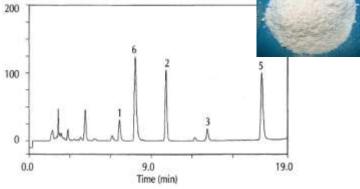
Absolventi Katedry analytickej chémie majú asi

najširšie uplatnenie v laboratórnej praxi:

Biochémia

- Toxikológia
- Environmentalistika
- Forénzna analytika
- Potravinárstvo
- Všetky odvetvia priemyslu

Po absolvovaní magisterského štúdia môžu pokračovať v PhD. štúdiu na domácej pôde resp. na zahraničných pracoviskách.

Chromatogram of a real postmortem whole blood sample. Peaks: benzoylecgonine (1), 2'-methylbenzoylecgonine (2), cocaine (3), 2'-methylcocaine (5), and 3,4-methylenedioxy-N-ethylamphetamine (6).

Katedra biochémie

Katedra biochémie zabezpečuje bakalársky stupeň štúdia a je garantom magisterského a doktorandského štúdia (II. a III. stupeň) v odbore Biochémia

Na magisterskom stupni katedra zabezpečuje predmety:

Biochémia Molekulová biológia Biofyzikálna chémia Klinická biochémia **Patobiochémia Proteiny** Enzymológia Biotechnológia Biochémia mikroorganizmov Biochémia fyziologických procesov Xenobiochémia Semináre a praktické cvičenia z príslušných predmetov

Zameranie výskumu

V oblasti **nukleových kyselín** sa sústreďujeme na:

- štúdium a charakterizáciu štruktúrnych vlastností rôznych DNA molekúl plazmidov v superhelikálnom stave, G-kvadruplexov a iných alternatívnych štruktúrnych motívov
- štúdium vplyvu vonkajších podmienok na štruktúrnu stabilitu a variabilitu nukleových kyselín prítomnosť katiónov, zmena teploty, hyperosmolarita
- štúdium interakcie DNA s rôznymi ligandmi s potenciálnym terapeutickým účinkom a nanočasticami s využitím širokej škály biofyzikálnych a biochemických techník ako sú napríklad rôzne elektroforézy (TGGE teplotná gradientová gélová elektroforéza, 2D-elektroforéza), spektrálne metódy (UV-Vis absorbčná a fluorescenčná spektroskopia), AFM "atomic force microscopy," a ďalšie.

V oblasti **proteínov** náš záujem smeruje do oblasti štúdia:

- katalytických vlastností flavínových oxidáz ako sú glukózaoxidáza, NADH oxidáza,
- vplyvu vlastností prostredia (organické média, iónové kvapaliny, Hofmeisterove ióny) na enzýmovú aktivitu a stabilitu enzýmov,
- kinetík viazania malých ligandov do hémových proteínov,
- metaloproteínov.

Pri týchto štúdiách sa využívajú rôzne spektrálne metódy (UV-Vis absorbčná a fluorescenčná spektroskopia), spektropolarimetria, viskozimetria a vysoko-citlivá mikrokalorimetria (DSC ITC).

Vybavenie

OLIGOPILOT

Varian Cary 100 Bio spektrofotometer

Specord S 300 UV VIS spektrofotometer

JASCO J-810 spektropolarimeter

BIACOREX 100

ZETASIZER NANO ZS90

Katedra biochémie

Spolupráca so zahraničnými pracoviskami:

- Ústav prístrojovej techniky ČAV, Brno
- Institut f
  ür Angewandte Physik, Universit
  ät T
  übingen, T
  übingen,
   Germany
- Centrum biomedicínskeho výskumu Univerzity Hradec Králové, Hradec Králové
- Biofyzikálny ústav, Oddelenie molekulovej biofyziky, farmakológie, Česká akadémia vied, Brno
- Prírodovedecká fakulta Univerzity Hradec Králové
- Ukrajinská akadémia vied, Kyjev, Ukrajina
- Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro, Vila Real, Portugalsko
- SLOVENIAN NMR Centre, National Institute of Chemistry, Ljubljana, Slovenia
- Helmholtz-Zentrum für Umweltforschung UFZ, Leipzig, Germany
- Dept. of Biochemistry, University of Zurich, Zurich, Switzerland

Katedra biochémie

Domáca spolupráca:

- Ústav experimentálnej fyziky SAV
- Oddelenie biochémie a mikrobiológie, Slovenská technická univerzita, Bratislava
- Ústav lekárskej chémie, biochémie a klinickej biochémie, Lekárska fakulta, Univerzita Komenského, Bratislava
- Prešovská univerzita v Prešove
- Lekárska fakulta UPJŠ, Košice

Kontakt

Katedra biochémie

Ústav chemických vied Prírodovedecká fakulta

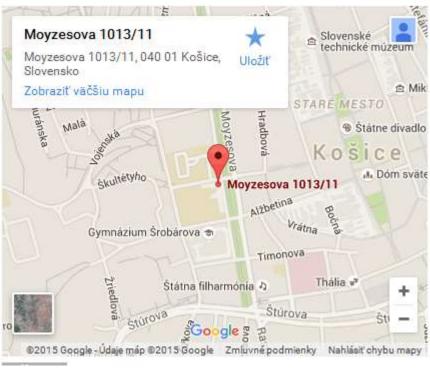
Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach

Moyzesova 11 041 54 Košice

tel.: 055 / 622 35 82, 055 / 622 26 10-1

fax: 055 / 622 21 24 e-mail: kbch@upjs.sk

web: http://biochemistry.science.upjs.sk

Katedra fyzikálnej chémie

2. Magisterský stupeň

Katedra zabezpečuje predmety:

1. Bakalársky stupeň

povinné

- -Fyzikálna chémia I
- -Fyzikálna chémia II
- -Praktikum z fyzikálnej chémie

-povinne voliteľné

- -Úvod do chémie materiálov
- -Teória elektrochemických procesov
- -Jadrová chémia
- -Environmentálna chémia

-výberové

- Nanotechnológie

Fyzikálna chémia III

Makromolekulová chémia

Kinetika a katalýza

Koloidná chémia

Cvičenie z koloidnej chémie

Elektroanalytické metódy

Vybrané kapitoly z elektrochémie

Elektródové deje v technickej praxi

Metódy chemického výskumu

Modelovanie fyzikálno-chemických pochodov

Korózne procesy a ochrana povrchov

Chémia materiálov

Analýza povrchov a tenkých filmov

Chromatografická analýza

Identifikácia analytov metódou hmotnostnej

spektrometrie

Odber, príprava a spracovanie vzoriek

Metódy spracovania odpadov

3. Doktorandské štúdium

... Študentské laboratória ...

... Výskumné laboratória ...

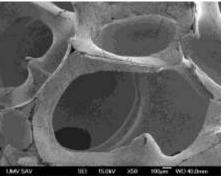
Výskum na Katedre fyzikálnej chémie

... biomedicínske aplikácie ...

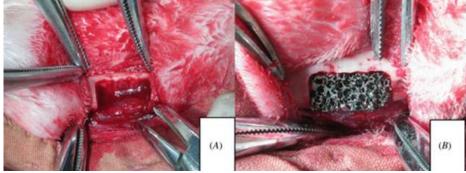
- Príprava degradovateľných biomateriálov pre ortopedické aplikácie a tkanivové inžinierstvo na báze železa
- Príprava hybridných vrstiev kov/polymér pre adhéziu buniek

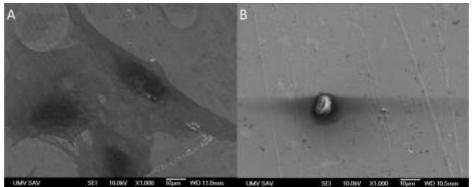
Snímka prierezu zdravej kosti.

Snímka prierezu kovovej peny vyrobenej spekaním Fe prášku.

Fibroblasty adherované na hladkom polymérnom povrchu – (A) a na nanoobjektovom povrchu inhibujúcom adhéziu (B).

Výskum na Katedre fyzikálnej chémie

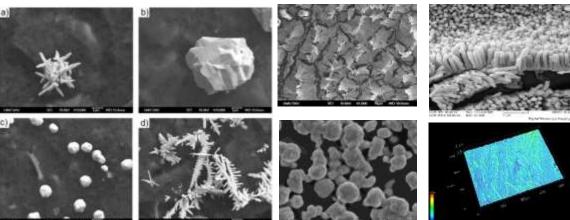
... nanomateriály a nanoštruktúrované vrstvy ...

- Príprava nanomateriálov a multifunkčných nanoštruktúrovaných vrstiev pre aplikácie v senzoroch, elektrokatalýze, biomedicíne, na zlepšenie odolnosti voči korózii a mechanických vlastnosti
- Analýza povlakov

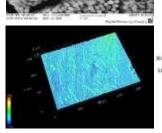
Modifikácia kompaktných a práškových materiálov kovovými,

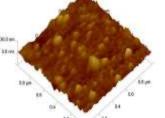
polymérnymi, kompozitnými povlakmi

Samousporiadané monomolekulové vrstvy (SAM)

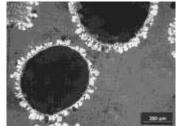

Ag nanočastice pripravené pri rôznych podmienkach.

Field of View: 25 4 x 25 4 µm⁴

Nanoštruktúrované vrstvy.

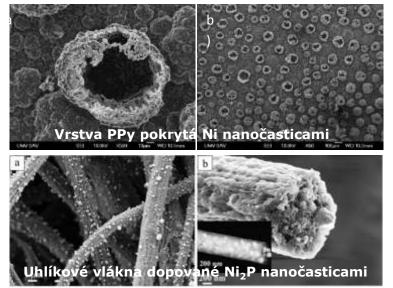
Cu častice s Ni povlakom

Výskum na Katedre fyzikálnej chémie

... obnoviteľné zdroje energie ...

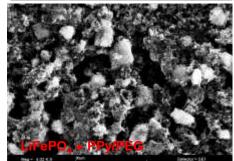
- Elektrochemická príprava elektrokatalyticky aktívnych vrstiev.
- Vodíkové technológie optimalizácia podmienok pyrolýznej produkcie vodíka
- Nové katódové a anódové materiály pre Li-iónové batérie, elektromobilita

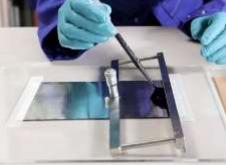
Katalyzátory vzniku vodíka elektrochemickým rozkladom vody:

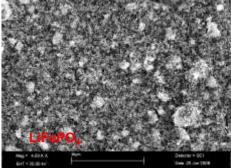

Katódové materiály pre Li-iónové batérie:

Spolupráca s domácimi a zahraničnými univerzitami a pracoviskami

... domáce ...

- Slovenská akadémia vied, Ústav materiálového výskumu, Košice
- Univerzita Komenského v Bratislave
- Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach
- STU v Bratislave
- Medzinárodné laserové centrum, Bratislava

... zahraničné ...

- Ústav fyzikálni chémie J. Heyrovského, AVČR, Praha
- Masaryková Univerzita v Brne
- VUT v Brne
- University of Münster, Münster, Nemecko
- Catalan Institute for Science and Nanotechnology, Barcelona, Španielsko
- Gabriel Lippmann Public Research Centre, Belvaux, Luxembursko

Uplatnenie

- V základnom aj aplikovanom výskume
- V prevádzkových ako aj vývojových laboratóriách najrôznejších inštitúcií
- V rôznych útvaroch štátnej správy
- V podnikateľskom sektore
- V manažmente kvality
- Pri akreditácií laboratórií alebo atestovaní rôznych typov produktov
- Najlepší absolventi sa budú môcť orientovať na vedeckú prácu v rámci doktorandského štúdia
- Témy doktorandských a diplomových prác sú prevažne orientované na existujúce grantové projekty a projekty medzinárodnej spolupráce

Katedra organickej chémie

Katedra zabezpečuje predmety:

1. Bakalársky stupeň povinné

Organická chémie – semináre prednášky praktické cvičenia

povinne voliteľné a výberové

- -Spektrálne metódy
- -Stereochémia
- -Mechanizmy organických reakcií
- -Základy farmaceutickej chémie

2. Magisterský stupeň

Asymetrická syntéza
Organická syntéza
Bioorganická chémia
Moderné syntetické metódy
Supramolekulová chémia
Chémia prírodných látok
Jedno a dvojdimenzionálna NMR
spektroskopia
Farmaceutická chémia
Toxikológia organických látok
Struktúra a reaktivita

3. Doktorandské štúdium

Laboratórium pre praktické cvičenia z Organickej chémie

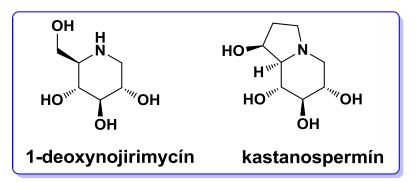

Výskum na Katedre organickej chémie

Výskum je orientovaný na stereoselektívnu syntézu vysoko funkcionalizovaných sekundárnych metabolitov na báze nezvyčajných derivátov α-substituovaných α-aminokyselín. Ďalšou študovanou skupinou látok sú iminocukry, ktoré vykazujú široké spektrum biologickej aktivity. Vedecké portfólio tvoria aj štruktúry patriace do rodiny sfingolipidov. Látky ako spisulosín, homospisulosín, jaspín B a jeho stereoizoméry disponujú výrazným cytotoxickým potenciálom. Pozoruhodnými z hľadiska aktivity zostávajú aj pyrolidínové alkaloidy označované ako broussonetíny, ktoré fungujú ako inhibítory glykozidáz.

iminocukry

protirakovinové, antivírusové úcinky imunosuspresívna aktivita liecba *diabetes mellitus* 2. typu sfingoidné bázy

sekundárne metabolity na báze
 α-substituovaných α-aminokyselín

liečba autoimunitných ochorení protirakovinová aktivita

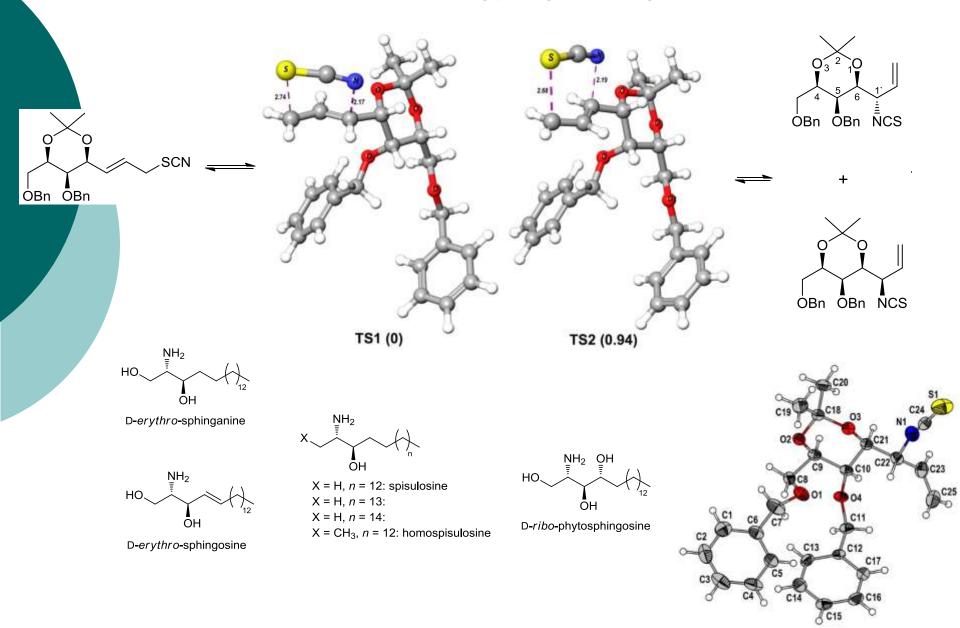
anhydrofytosfingozíny

antiproliferačná/cytotoxická aktivita

$$H_2N_{10}OH$$
  $H_2N_{10}OH$ $H_2N_{10}OH$

pyrolidínové alkaloidy

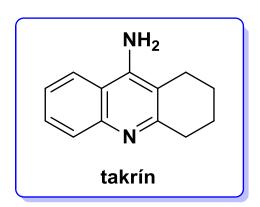
Totálne syntézy vysokoúčinných prírodných protirakovinových látok a kvantovochemické výpočty reakčných ciest

inhibítory acetylcholínesterázy

Výskum je ďalej orientovaný aj na syntézu inhibítorov acetylcholínesterázy - potenciálne liečivá Alzheimerovej choroby na báze akridínových a kumarínových derivátov.

analógy takrínu

predlohová štruktúra inhibítor AChE, oficiálne používané liečivo

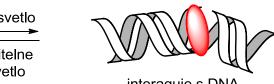
fytoalexiny

Syntéza indolových fytoalexínov a ich analógov so zaujímavou protinádorovou aktivitou.

molekulové prepínače

Výskum orientovaný na syntézu a štúdium molekulových zariadení, predovšetkým svetlom prepínateľných molekúl molekulových prepínačov. Jeho cieľom je vypracovanie nových metód syntézy molekulových prepínačov a príprava prepínačov s ďalšími zaujímavými funkciami ako komplexácia, chiralita, interakcia s biomolekulami a pod.

interaguje s DNA

Výskum na Katedre organickej chémie je realizovaný v moderných syntetických laboratóriach.

Laboratórium NMR spektroskopie

Neodmysliteľnou súčasťou výskumu na KOCH je infraštruktúra na stanovenie štruktúry organických zlúčenín v podobe nukleárnej magnetickej rezonancie.

400 MHz NMR spektrometer

600 MHz NMR spektrometer

Uplatnenie absolventov študijného programu Organická chémia

Čo bude vedieť po ukončení štúdia?

- získa vedomosti z modernej organickej syntézy
- naučí sa syntetizovať organické molekuly
- bude schopní určiť a potvrdiť ich štruktúru
- Oboznámi sa so širokým spektrom techník a metodík používaných pri realizácii cielenej organickej syntézy
- ako reprezentant farmaceutických firiem alebo firiem, ktoré zabezpečujú predaj chemikálií
- môžete ďalej pokračovať na PhD. štúdiu na domácich a zahraničných univerzitách
- uplatnenie nájde v biochemických, toxikologických, ekologických laboratóriach
- v syntetických laboratóriach chemických firiem doma i v zahraničí

Spolupráca KOCH s domácimi a zahraničnými pracoviskami:

- Lekárska fakulta UPJŠ, Ústav Farmakológie testovanie biologickej aktivity
- Ústav organickej chémie a biochémie (UOCHB) AV Česká republika
- Vysoká škola chemicko-technologická (VŠCHT) Praha
- Univerzita obrany, Hradec Králové
- Univerzita Palackého, Olomouc
- Univerzita v Groningene, Holandsko
- Syngenta, Bazilej, Švajciarsko
- Georgia Institute of Technology, Atlanta